

2. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій / Л. О. Лігоненко. — К. : КНТЕУ, 2001. — 580 с.

3. Інвестиційна політика в антикризовому управлінні. Електронний ресурс. Режим доступу :

https://stud.com.ua/48542/ekonomika/investitsiyna_politika_antikrizovomu_upravlinni

УДК 658.14/.17

Берест М.М.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів

Мироненко М.,

магістрант 1 курсу

Харківський національний економічний

Університет імені Семена Кузнеця

Методичні підходи до діагностики розвитку кризових явищ на підприємстві

Сучасний етап функціонування економіки України характеризується наявністю та розвитком досить глибоких кризових явищ, що зумовлює низьку ефективність функціонування суб'єктів господарювання, погіршення їх фінансового стану та приводить до появи високої кількості збиткових підприємств та підприємств-банкрутів. Розвиток виділених тенденцій вимагає широкого впровадження в діяльність суб'єктів господарювання інструментів діагностики розвитку кризових явищ, що обумовлюється необхідністю адекватного та своєчасного реагування органів управління підприємством на кризову ситуацію.

Залежно від цілей та методів здійснення, діагностику банкрутства фінансового стану підприємства поділяють на дві основні підсистеми: систему експрес-діагностики банкрутства та систему фундаментальної

діагностики банкрутства. Так, основною метою експрес-діагностики банкрутства є раннє виявлення ознак кризового явищ та попередня оцінка їх масштабів в діяльності підприємства. В Україні існують державні методики, що можуть бути використані в межах експрес-діагностики кризового стану, а саме Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства [1], Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації [2] та інші.

Так, методичні рекомендації, представлені в Положенні [2], передбачають розрахунок показників майнового стану підприємства; ліквідності; платоспроможності (фінансової стійкості); ділової активності; рентабельності. Крім цього, рекомендується проводити аналіз динаміки показників активів та фінансових ресурсів підприємства, а також виконувати оцінку фінансових результатів.

Комплексна методика [1] застосовується з метою виявлення ознак банкрутства. Для проведення аналізу фінансового стану підприємств пропонується використання показників оцінки стану основних засобів; оцінки фінансового стану підприємств (оцінка ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності) та загальні показники діяльності підприємства.

Методичні рекомендації [3] передбачають аналіз фінансових результатів діяльності підприємства, оцінку ліквідності та платоспроможності, оцінку капіталу підприємства, а також визначення наявності забезпечення кредиту.

Отже, можна стверджувати, що розглянуті методики дозволяють визначити загальні ознаки наявності або відсутності кризових явищ в діяльності суб'єктів господарювання.

Фундаментальна діагностика банкрутства характеризує систему оцінки параметрів, що більш точно та глибоко ідентифікують рівень та глибину кризового фінансового стану підприємства. Для цього в сучасній економічній

літературі широко використовуються математичні моделі діагностики банкрутства підприємства та виявлення ознак кризового стану, за допомогою яких формується, як правило, узагальнений показник. Поширеність застосування таких моделей зумовлюється можливістю отримання комплексної оцінки фінансового стану та рівня ймовірності банкрутства (або ж оцінки зони ризику, в якій перебуває підприємство), при цьому використовувані моделі, як правило, містять обмежену кількість фінансових коефіцієнтів, що забезпечує досить високу точність результатів за низької трудомісткості їх використання.

Математичні моделі діагностики банкрутства ґрунтуються переважно на методах однофакторного та багатфакторного дискримінантного аналізу.

В західноєвропейських країнах використовують багатфакторні моделі економістів Альтмана, Ліса, Таффлера, Чессера, Спрінгейта, Фулмера та ін. Однак застосування цих моделей в умовах економічного розвитку України, як зазначається багатьма науковцями, є недоцільним, оскільки досвід зарубіжних вчених не враховує галузеву специфіку фінансово-господарської діяльності вітчизняних підприємств, а також особливості функціонування та тенденції розвитку економіки в цілому в Україні. Серед вітчизняних дискримінантних моделей найпопулярнішими є модель А. В. Матвійчука та О. О. Терещенка. Слід зазначити, що використання саме цих моделей є найбільш обґрунтованим у практиці діагностики кризових явищ в діяльності українських підприємств, оскільки дозволяє врахувати особливості розвитку вітчизняної економіки та отримати найбільш повні та точні результати щодо глибини кризи на підприємстві та прогностичного рівня його банкрутства.

Список використаних джерел:

1. Методичні рекомендації по виявленню ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій по приховуванню банкрутства, фіктивного банкрутства або доведення до банкрутства / Наказ Міністерства економіки України від 19.01.2006 № 14 (у редакції наказу Міністерства економіки

України від 26.10.2010 № 1361) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06>

2. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затверджені наказом Міністерства фінансів України та Фонду Державного майна України від 26.01.2001 № 49/121 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>

3. Про методичні рекомендації щодо проведення аналізу фінансового стану підприємства-боржника при отриманні відстрочок (розстрочок) затверджені листом Державної податкової адміністрації України від 15.06.98 №7141/10/20-0017 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v7141225-98>

УДК 658.15:005.915

Бондаренко Н.Ю.,

студентка 6 курсу магістерського напрямку

«Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу»

Науковий керівник - Романишин В.О.,

к.е.н., доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Нові підходи до формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства

Для вітчизняних підприємств, які нині функціонують в умовах високої економічної конкуренції, непередбачуваності політики та дій учасників ринку, постійної мінливості політичної ситуації та законодавчої бази в країні, низького рівня платоспроможності населення, надзвичайно актуальним є питання їх здатності адаптуватися до цих умов і продовжувати свою діяльність незважаючи на вплив зовнішнього середовища. Для цього підприємствам необхідно демонструвати належний рівень фінансової